

L'ESPURNA

L'armistici que preparen els estats capitalistes és la contrarrevolució.

Segona Epoca. Any II. Núm. 59

Girona, dissabte, 23 de gener de 1937

DIARI DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

El marxisme no és un dogma. És un sistema filosòfic nascut de la realitat viva de la Historia

El problema, interessantíssim, que planteja la unitat sindical ha motivat en determinats sectors, una crítica assenyada i plena de bon desig; però al nostre entendre, errònia de cap a peus.

El marxisme és un dogma, proclamen. Potser sí, al seu temps era una concepció útil i adequada, argumenten. Però, han passat ja molts anys perquè el marxisme continui gaudint d'una vigència que el temps li ha robat. Ha caigut sensiblement en desús. Heus ací la lògica simplista dels nostres crítics.

Un primer malentès que cal desfer: el Socialisme científic no ha cregut mai, que Marx pronunciés, en el camí de l'encert i la perfecció, la darrera paraula.

Marx és, sense cap mena de dubtes, qui elevà a sistema filosòfic una doctrina més o menys embastada pels socialistes utòpics; però, fóra gran inconveniència penjar-li un servilisme de tipus escolàstic que no té.

El marxisme més que un cos de doctrina, és un mètode fonamentat en la dialèctica, i amb un objectiu ben definit: esbrinar les lleis que regulen la marxa de la Història. No és un compendi dogmàtic, arxivat contra les contingències del temps; és dinamisme; és moviment. El marxisme és superació.

S'equivoquen els que creuen, doncs, que el socialisme científic té un principi i una fi: Marx.

Ho confessem francament. Creure que el socialisme s'acaba en Marx fóra un error semblant al de suposar que Bakunin constitueix una frontera de les doctrines anarquistes, tot forjant-se la il·lusió que és impossible superar-les.

Marx senyalà un camí.

Deure nostre és perfeccionar-lo i, alhora, obrir-nos pas per assolir-ne la meta: La societat socialista.

G U I O

El problema de la terra

Per PUIGCUVOL

Els camperols de Catalunya, acostumats al conreu de latifundi, va a ésser un xic difícil que vulguin adaptar-se fàcilment a les collectivitzacions.

Clau que el treball en comú, permet obtenir un millor rendiment del conreu de la terra. El gran conreu facilita la industrialització del camp, i amb ella, una explotació més intensa i extensa del mateix.

Això, tan senzill de capir a causa de la seva claredat meridiana, no arriba a convèncer al camperol català, aferrat al seu petit tros de terra, amb tanta rapidesa com seria de desitjar.

La millor manera de propagar el conreu col·lectiu, és fer que els pagesos, amb llurs propis ulls, constatin les excel·lències d'aquest sistema d'explotació de la terra. A tal efecte, les propietats incanutes dels elements dretistes i feixistes, s'imposa no siguin repartides entre els camperols, sino conreades en col·lectivitat, ja en forma de jornals que satisfacin els municipis, com a amos d'aquestes terres, o bé per nuclis de famílies camperoles que es prestin a usufructuar-les col·lectivament.

Es necessari que els camperols compreguin a la perfecció, i més que compreguin, es convencin que la terra és un instrument de treball. Que la terra no és propietat de ningú, que no pot apropiarse-la ningú. Que la terra és del que la tre-

S'han de depurar els cossos armats

Fa alguns dies L'ESPURNA donava compte de què alguns individus pertencents a la que és avui Guàrdia Nacional Republicana, havien passat la frontera de Port-Bou. Cridàvem l'atenció a qui correspongués, per a què no es deixi de banda la labor de depuració que requereix la Revolució estem segurs que ho desitgen els membres de la G. N. R. sincerament desitjosos de què el cos mantingui la seva significació revolucionària. Avui hem rebut la comunicació que reproduïm, perquè afirma en el fons, les nostres advertències:

La depuració de condüctes atrassades i fins presents en els cossos armats, es va fent a un pas tan curt que entra de ple en el delictes de negligència.

Després de comprovada en la majoria dels casos la infidelitat a la revolució en marxa, per un cap, oficial classe o individus, se'ls deixa amb el nom de disponible, enviant-los a llur casa a resultes d'uns tràmits dels que es prescindí en els primers moments de la revolució, i que avui,

balla, en tan que la faci produir, que en tregui un profit per a la societat.

La terra és un element natural que usdefruitarà qui es compromet a obtenir-ne un rendiment. Mai, però, podrà posseir terra qui la treballi deficientment, o en faci un motiu de lucre sense conrear-la directament.

El P. O. U. M. és partidari de l'explotació col·lectiva. No obstant no combat el conreu individual, tan extès a casa nostra.

«También los burgueses luchan en el frente»..... i encara més a la rereguarda... contra la Revolució i contra el proletariat, com sempre.

(Del discurs d'Azaña)

Goering ve a Espanya?

Segons un informe oficial de l'anomenat govern de Burgos, Goering ha estat invitat a Espanya. Goering anà el 13 de gener inesperadament a Roma. Jo l'espero — després d'haver parlat amb Mussolini sobre tots els detalls de la continuació de la guerra — primer a Algecires, on ani-

rà amb un vaixell italià, per tal de traslladar-se seguidament a Salamanca.

Que no es tracta solament d'un acte d'amistat, es pot veure pel fet que, segons una indiscreció segurament no intencionada del periòdic "El Adelanto" a Salamanca, els tres hotels més grans d'aquesta ciutat, "Comercio", el "Gran Hotel" i "Excelsior" han estat preparats (literalment): "per a la comandància de l'exèrcit alemany que acaba d'arribar a Salamanca". El periòdic feixista afegeix: "els transports de tropes, que l'Alemanya amiga ha enviat, arribaran a Salamanca per via Vigo i El Ferrol".

Si la notícia del viatge a Espanya de Goering es confirma, això significa el desafament a Europa, més foll que es pugui imaginar. Si a Espanya ja no s'oculta l'ajuda armada d'Alemanya — no del poble alemany — la inspecció de l'exèrcit alemany d'intervenció per Goering, no deixaria lloc a dubtes que el que Berlín vol és estendre la seva guerra a Espanya dintre de molt breu termini sobre tot Europa.

Que cessin ja les contínues provocacions i el jugar amb el foc d'un nou incendi mundial! Fora d'Espanya les tropes alemanyes i italianes! Fora de les aigües espanyoles les flotes alemanyes i italianes!"

(Del "Deutsche Volkszeitung", de Praga).

al posar-los novament en vigor, entorpedeixen i dificulten la marxa accelerada que deu portar-se contra tots aquells de dubtoses opinions. Aquesta condició de disponibles, significa que poden anar cobrant llurs havers, viure folgadament i fer labor contra-revolucionària.

La premsa del dia 16 marca entre altres un disponible, el capità de la G. N. R. de cognom Hernández, descobert en francs serveis facciosos. Si a aquest capità en lloc d'una disponibilitat infantil i irrisòria se li hagués fet la justícia que mereixia en el moment oportú no hagués deshonrat novament la Institució a què pertanyia.

Hi ha disponibles que porten dos o tres mesos a llurs cases, cobrant llurs havers i, com és natural, conspirant, i ai de nosaltres si poguessin arribar a consumir llur obra contra nosaltres que som tan cànids i benèvols! Els serien inexorables! D'altres, per mitjà de polítiques seupe baixes, sempre rastres, coneixen que llurs persones siguin avalades de bona conducta

Sempre, però, tenint en compte, que l'obrer agrícola usdefruitarà la terra, com un instrument de treball i producció que és, i amb la condició de fer-la fructificar amb el conreu directe. I no oblidant mai, tanmateix, que cal anar, encara que sigui d'una manera gradual, a les explotacions col·lectives, tan per llurs millors resultats, com per estar més d'acord amb les lleis d'humanitat i justícia.

i lleialtat a la causa antifeixista. Traidors encoberts.

Amb els indesitjables s'ha d'acabar. Si al seu dia se'ls hagués eliminat avui no podria existir la tan anomenada Quinta Columna, que de no acabar amb ella, anirà creixent. Aquests traidors prenen el bé que se'ls hi fa, pagant-los i allargant-los la vida i nosaltres no podem oblidar que el que a ells es fa al seu favor en manera individual, és un mal col·lectiu a la causa revolucionària. S'ha d'acabar amb tràmits inútils de paper i tinta; s'han acabat aquells temps en què per acordar si la pistola havia d'anar amb cordó o sense, es celebrava una Junta d'Oficials Generals. Els indesitjables senyalats pels Comitès respectius, deuen ésser immediatament separats dels Cossos o armes, per a què pidolant pels carrers ensopeguin amb la casa que es mereixen: la fossa.

Magí Vilaró

Vocal del C. P. de la G. N. R. de Tarragona.

ESPURNES

NOTICIARI

Vida del Partit

La personalitat de la dona en la nova Societat

Per J. C.

Dones, compregueu que en la societat nova que forgen mai no tindreu altra personalitat que la que vosaltres mateixes us doneu. Penseu que la finalitat de tota vida és el desenvolupament del propi Jo, de la pròpia personalitat. Acabeu, doncs, amb l'educació que l'Església catòlica us ha donat i no cregueu que solament en els quefers de la casa i en l'abandonament de la vostra personalitat dins de la vida familiar consisteix la vostra vida. Penseu que desenrotllant la vostra personalitat no tindreu necessitat de cercar afanyosament la unió matrimonial que gairebé mai no és unió, sinó una col·locació com "ama de llaves" i màquina de procreació. Desenrotllant la vostra personalitat sereu les companyes de lluita, de pensament, de treball i de goig dels vostres marits: Probablement així trobareu en ells els companys de la vostra pròpia vida. Teniu el deure ineludible de desenrotllar la vostra intel·ligència llegint, estudiant, formant-vos espiritualment per tal d'ocupar el lloc convenient a la nova Societat en la vida particular i en la vida social.

Dones, la corona de la vostra vida és la maternitat. No pel fet de donar a llum un fill es transforma la dona en mare. Per ésser mares conscients és precis desenvolupar la personalitat maternal. Comprengeu que no hem de posar fills al món per explotar-los; hem de procurar des de llur adolescència i per tots els mitjans possibles forjar-li una personalitat pel seu propi bé i pel bé de la societat. Però per obtenir aquests resultats és necessari, abans que res, anar a la transformació total del país, edificant damunt els enderrocs del sistema capitalista caigut el 19 de juliol la nova Societat Socialista, única que pot alliberar-nos de tots els prejudicis que l'Església i el capitalisme ha creat durant els segles que ha esclavitzat les nostres consciències i les nostres aspiracions. Però, no oblideu mai, que per acabar amb tot això és precis crear una societat nova que únicament és possible portant la revolució social fins a les darreres conseqüències, que vol dir fins a la victòria.

Avui la classe treballadora té la gran ocasió històrica per alliberar-se d'una vegada i per sempre dels fous que l'oprimien. De cap manera ens la podem deixar prendre. Tots els joves treballadors que aspirin a redimir-se han de pensar que solament poden assolir-ho engroixint les files dels partits que lluiten pel triomf de la Revolució Socialista.

Olot, gener 1937.

Espectacles

Teatre Municipal

Companyia Socialista procedent del «Teatre de la Llatina» de Madrid
Avui, dissabte, 10 nit:

El Pan de Piedra (Carbón)
grandios drama social en 5 actes.

Demà diumenge tarda a les 5
La comèdia satírica i anti-clerical en 8 actes.

Los dioses de la Mentira
Nit a les 10. — El grandios drama social en 5 actes i 11 quadres.

El Cristo Moderno

(Los precursores de la Revolución rusa).
Nota del C. E. d'Espectacles Públics. Degut a causes imprevistes i completament anexas a la nostra voluntat ens hem vist obligats a canviar l'ordre de les funcions que estaven anunciades en cartelleres i programes i fer el que esmentem més amunt.

Generalitat de Catalunya

Conselleria de Defensa

Grup de Transmissions i Senyals

Instruccions a les comarques gironines per a la formació del Cens d'aparells de ràdio

Els pobles de la comarca del Gironès que encara no han rebut els fulls d'inscripció, deuen posar-los a recollir a l'Ajuntament de Girona.

Els demés pobles de les comarques de Girona, han de recollir-los a l'Ajuntament cap de la seva comarca.

Es recorda a tots els actuals posseïdors d'aparells ràdio-receptors de les comarques gironines, que tenen l'obligació ineludible de recollir als llocs fixats per l'Ajuntament respectiu, el full d'inscripció de l'aparell de ràdio, el qual deu ésser omplert seguidament i retornat on els hi hagi estat lliurat, amb la deguda autorització d'una entitat política o sindical, exclusivament.

Els aparells que són instal·lats en llocs públics, han de fer-se constar expressament al full d'inscripció.

S'adverteix als mobilitzats en el Grup de Transmissions i Senyals que essent aquesta una ordre de la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, deuen posar-se immediatament en contacte directe amb el Consell Municipal de la respectiva localitat, per tal de col·laborar a la ràpida organització del repartiment i tramesa de fulls d'inscripció.

Girona, 22 de gener de 1937.

Havent-nos comunicat que ha estat concedida una pròrroga per a la inscripció dels aparells de ràdio existents a les comarques gironines, fins el dia 29 de gener, recordem als ciutadans de Girona i comarques, que encara no han omplert el full de sol·licitud del permís que serà facilitat una vegada format el Cens de ràdio-receptors, l'obligació ineludible de passar seguidament per una de les oficines fixades en cada localitat, per a recollir el full d'inscripció i retornar-lo on els hi hagi estat lliurat, degudament segellat per una entitat sindical o política, exclusivament.

Fem present que s'han d'inscriure tots els aparells de ràdio en funcionament a qualsevol local o oficina, ja sigui oficial o bé professional, d'arreu de les comarques gironines.

Es aquesta una ordre de Censura de guerra de la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, que han de complir tots els responsables i actuals posseïdors de ràdio.

Girona, 22 de gener de 1937.

Sindicat de Sanitat i Assistència Social

Es posa en coneixement del públic gironí i de les comarques que s'ha establert un servei regular d'envios de paquets als fronts de Madrid, Andalusia, Murcia, Aragó, etc.

Per tant tots els familiars i amics dels milicians poden fer us d'aquest servei que es completament gratuït i ofert pel Consell de Sanitat de Guerra.

Oficines provisionals: Avinguda 20 de Juny, n.º 4. Hores de 11 a 1 i de 4 a 7.

Sortida d'expedicions els dilluns i dijous el matí

Gironí: recorda't dels refugiats comprant els segells Pro-refugiats.

Preguem als nostres col·laboradors es-pontanis, ens enviïn els articles i les notes en català.

G. E. i G. E.

Cinema Amateur

Aquesta secció donarà la seva vetllada mensual el proper dilluns dia 25.

Una secció a tres quarts de set del vespre i un altre a tres quarts de deu de la nit.

Creiem convenient fer remarcar que el programa que es presentarà és interessantíssim.

Tres films realitzats i editats pels amateurs del Grup:

El Noticiari núm. 3 el qual ens dona documents interessants de la vinguda dels representants de la URSS per a les proves del Block-Trilla.

Un altre film dedicat a la setmana de l'Infant a la nostra ciutat, posant en relleu tots els elements que tan desinteressadament col·laboraren a una tan bella obra.

I finalment el film Contrallums, que ens permetem recomenar a tots els amateurs del cinema.

Completaran aquest programa altres cintes interessants.

Gossos en observació

Per ordre de l'Alcaldia, ha estat ingressat al Dipòsit Municipal per a la seva observació, dos gossos, fent-se càrrec de la mateixa, l'Inspecció Municipal Joaquim Alcalde.

La Guàrdia Urbana fa a mans de l'Alcaldia, una clau de les anomenades angleses, la que es lliurarà al qui acrediti que li pertany.

Els de la quarta columna

Els milicians Josep Payet, Gaspar Dul-sat i Matias Avilés afectes al servei del Control de Proveïments, han decomisat 7 dotzenes d'ous, a Francesc Arella, de Barcelona i dos i mitja a Dolors Pairet, de Bàscara, passant-los per ordre superior a l'Assistència Social.

ESPORTIVES

FUTBOL

«GIRONA F. C. CALELLA S. C.»

Demà diumenge a les tres de la tarda, jugaran a l'Estadi Municipal de Vista Alegre, un interessant i discutit partit amistós els primers equips complets del «Caella S. C.» i «Girona F. C.»

Aquest encontre ha despertat molta expectació, ja que l'onze forà hi figuren elements destacadíssims del futbol català i que la temporada passada havien militat a clubs de primera categoria com: Miró a l'«Espanyol», Usandizaga a l'«Arenes de Bilbao», Deprius a l'«Europa», Besolí a l'«Espanyol» i el «Sans» i Bernis al «Girona».

Ambdós cercles s'alinearàn de la següent manera:

«Caella»: Martorell-Miró, Picart-García, Sanz, Deprius, Coromines, Sacristà, Besolí, Usandizaga i Bernis.

«Girona»: Florenza, Farro-Torredeflot, Trias, Gomez, Madern-Lluc, Trujillo, Bramón, Olivas i Parera.

L'Equip B del «Girona F. C.» demà al matí jugarà a Salt.

Demà a les 11 del matí jugarà a Salt amistosament l'equip «B» del «Girona F. C.» i el «Jovent d'Ara».

Els gironins alinearàn el següent onze: Figueres, Caritg-Baiges, Dalmau, Privat, Campa, Ferrer, Torres, Pruneda, Jordà i Ponsdomenec.

Secretariat Administratiu

Es notifica als afiliats, que els rebuts del mes en curs s'han de recollir a aquest Secretariat i que els atrassats seran portats a domicili.

El Secretari Administratiu

Assemblea de la Joventut

Comunista Ibèrica

Per la present es convoca a tots els afiliats de la Joventut Comunista Ibèrica a l'Assemblea general de la J. C. I. que es celebrarà el proper dimecres a les 9 de la nit al local del P. O. U. M. per a tractar el següent ordre del dia:

Informe del Comitè

Premsa i propaganda

Assumptes militars

» generals (precis i preguntes)

Cap jove autènticament marxista ha de mancar-hi!

Secretariat d'Organització

Es notifica als afiliats que passin per aquest Secretariat per a recollir el carnet definitiu. S'han de portar dues fotografies.

El Secretari d'Organització

ESTRANGER

L'Ohio desbordat

Cincinatti, 23.—L'Ohio s'ha desbordat a conseqüència d'una imposant tempesta que afecta dotze Estats. Han quedat sense estatge cent-vint mil persones. Els danys materials s'eleven a quinze milions de dòlars. Les comunicacions han quedat interrompudes a molts llocs. Els pobles devastats puguen a diversos centenars.

Cincinatti i Louisville estan en perill de quedar isolades. Les autoritats han ordenat als habitants que es retirin aviat a llurs cases, a fi d'evitar el pillatge dels magatzems.

Una presó de Kentuchy, a la qual hi ha 2.900 detinguts, ha quedat inundada. Tot i els enormes esforços efectuats amb bombes accionades a mà, es creu que caldrà evaquar el penal.

A l'estranger no fan cas del flamant cos diplomàtic de Franco

Baiona. — Comuniquen de Salamanca que les "autoritats" faccioses estan molt preocupades pel poc cas que es fa a l'estranger del pseudo cos diplomàtic enviat des de Burgos en un temps i ara des de Salamanca. Els problemes que es plantejen a les "autoritats" faccioses són dos: en primer lloc, únicament els Estats feixistes admeten la legalitat dels seus enviats diplomàtics. I en segon lloc, els cossos consulars i els diplomàtics designats des de Burgos representen més que una nullitat, un fracàs contraproduent per a la causa del general facciós Franco.

Per tant, des de Salamanca s'ha procedit a una reorganització diplomàtica total. Tot funcionari de la carrera diplomàtica o consular que compti amb deu anys de servei i que s'hagi passat al camp facciós, podrà aspirar a un lloc de cap de missió i de cònsol general.

De totes maneres Franco es reserva el dret d'escollir lliurement els ambaixadors i ministres. A alguns aspirants hom els exigirà, com aquell que res, haver lluitat en el front de batalla facciós o haver perdut en la guerra els pares o germans. Si aquestes condicions són degudament satisfetes, els aspirants seran admesos com agregats en un termini de prova que durarà tres mesos.

BARCELONA

Falsa alarma

Barcelona. — Aquesta matinada, cap a la una, es produí, per causes que no han estat ben definides una falsa alarma que donà lloc a l'enrenou que succeeix als avisos de preixió contra el bombardeig.

Sembla que en algun lloc de la ciutat per un motiu sense importància, algun veí féu sonar el xiulet d'alarma. El senyal fou repetit pels vigilants, s'hi afegí alguna sirena i en pocs minuts els senyals d'alarma es donaren per tota la ciutat.

El fet que no s'apaguessin els llums, féu pensar que no hi havia hagut motiu per aquesta alarma. En efecte, als pocs minuts de produir-se, es donà per ràdio l'avís que no passava res anormal.

La gent sortí tranquil·lament dels refugis quan encara hi anaven acudint els tocatardans.

Com sempre, però, el poble de Barcelona donà proves de la seva diligència en obeir les ordres donades i comportant-se en el major ordre en entrar i sortir dels refugis.

Comunicats oficial d'Aragó

El del vespre

Incursions de l'aviació enemiga, sense cap resultat.

El d'aquest matí

Sector Nord: A les darreres hores de la tarda d'ahir l'enemic disparà tres canones sobre la carretera de Barbastre a Osca sense conseqüències.

Al sector de Gavín s'han presentat a les nostres línies un soldat, un caporal i un trompeta, el darrer d'aquests amb armament.

A la resta del fronts sense novetat.

Més bitllets de 2'50 pessetes

Barcelona. — El departament de Finances fa present als ciutadans, que s'han posat en circulació una sèrie de bitllets de deu rals amb numeració de 1'4 al 1.000.000 i impresos en tinta vermella i que són del tot bons.

Audició de sardanes

Barcelona. — Demà diumenge, a les nou del vespre, la cobla «Barcelona» recentment arribada d'una excursió, donarà des dels micròfons de la Generalitat una audició de sardanes. Abans de la audició un delegat de la cobla farà un parlament i donarà compte de l'actuació dels companys que han estat tres mesos lluny de casa nostra.

Manifestacions de Terradelles

Barcelona. — A tres quarts de dues el conseller primer senyor Terradelles ha rebut als periodistes i els ha manifestat que li havien visitat els diputats d'E. R. del Parlament de Catalunya per a cooperar amb la Generalitat a resoldre tots els assumptes.

Ha dit també que a les cinc d'aquesta tarda es reuniria el Consell de la Generalitat presidit per Lluís Companys.

A l'acabà ha dit que el viatge que havia d'efectuar amb dos consellers a València no es farà fins la setmana entrant, ja que el senyor Negrin del Parlament de la República és fora de València.

Petites escaramusses

Madrid, 23. — Com a conseqüència de la millora de posicions, aconseguida a última hora del dia d'ahir al subsector de la Ciutat Universitària, situat a la part baixa de l'Oest, durant la nit última l'enemic inicià un petit atac per a veure si podia aconseguir fer-se amo del que havia perdut en la lluita desenrotllada durant el dia i que consideraven de gran interès.

Les nostres tropes a l'aguait en tot moment als moviments que l'enemic pogués realitzar, refusaren violentament l'intent d'avanç i mantingueren les seves posicions.

A primera hora del matí d'avui, i tenint com a base les posicions ocupades a l'enemic el dia anterior, s'inicià per les nostres milícies un petit atac amb propòsit de consolidar els llocs conquistats ahir.

El tiroteig fou intens i en ell participaren les metralladores, els morters i després les bombes de mà, i els lleials aconseguiren ocupar aquells llocs que l'alt comandament havia considerat convenients per a dominar totalment la zona en la qual es combatia.

El terreny conquistat, no per la seva extensió, sinó pel valor estratègic de les posicions, és de gran utilitat per a operacions posteriors, i així es comprèn que uns i altres hagin demostrat gran energia en la lluita.

Podem afegir que es té coneixement a Madrid que es forces lleials que combaten per la part de Talavera estan portant a cap una labor de gran mèrit i també molt important, ja que col·loca els rebels d'aquella zona en situació difícil.

El comunicat oficial de Marina i Aire

València, 23. — Comunicat de Marina i Aire:

A la una i vint de la tarda quatre dels nostres avions bombardejaren les posicions enemigues de Getafe, sobre les quals llançaren 24 bombes. Moments després repetiren el bombardeig als mateixos llocs i especialment sobre l'aeròdrom, onze avions que llançaren quaranta bombes.

A un quart de cinc fou bombardejat, amb idèntica intensitat, el sector de Pozuelo.

Front de Terol. — A la una de la tarda un dels nostres avions llançà sis bombes sobre els reductes facciosos de Calamocha i quatre més sobre una concentració del camí d'Andalusia. Quatre bimotors bombardejaren el port de

Càdiç, en el qual es trobaven molts vaixells, entre ells el creuer "Canarias". Es pogué aprehir com s'enfonsà un vaixell petit aconseguit per les bombes. Algunes d'aquestes caigueren al moll.

Tots aquests serveis foren efectuats sense novetat per la nostra part.

El comunicat oficial de Guerra

Madrid, 23. — Comunicat oficial facilitat pel Gabinet d'Informació del Ministeri de la Guerra:

FRONT DEL CENTRE. — Escassa activitat combativa. Les tropes de la República que guarneixen als sectors de Guadarrama, Aranjuez, Sud del Teix i altres, s'han ocupat en treballs de reconeixement d'aquells que l'alt comandament els confia.

A l'Escorial i Guadarrama, foc de fusell i canó, sense conseqüències per la nostra part.

A Madrid, en les primeres hores d'avui han millorat sensiblement les nostres posicions del subsector del Parc de l'Oest; i en les darreres d'aquesta tarda, forces de la brigada Rovira han ocupat el grup escolar "Vicente Blasco Ibáñez" situat a la part dreta dels Escorxadors, així com les cases immediates, posicions aquestes d'importància tàctica, ja que ofereixen un excel·lent camp de tir a les nostres tropes.

Ahir nit es passà als nostres rengles un legionari.

Sense cap més novetat als altres fronts.

Dos audaçs cops de mà al front cordovès

Jaén. — S'han rebut notícies que el dia 16 del corrent les nostres forces del sector de Còrdova efectuaren una audaçosa incursió en territori enemig i volaren una foradada situada a dotze quilòmetres de Còrdova. Aquesta ciutat quedà incomunicada amb Peñarroya i altres importants pobles i posicions de la zona rebel.

Al sector de Granada també les nostres forces efectuaren un cop de mà. A la nit entraren en terreny rebel i en el lloc anomenat «Balneario de Sierra Elvira», a deu quilòmetres de Granada, volaren un tren carregat de tropes i material de guerra. Des de les nostres avançades se sentien els crits d'angoixa i dolor dels ferits rebels. Poc després hom veié com arribava un tren de socors procedent de Granada.

MADRID

Després de la destrucció de Madrid els facciosos van sobre Màlaga

Resum de la jornada a Madrid

Madrid, 23. — En referir-nos ahir a l'heroica defensa de Madrid, al·ludirem concretament els soldats del poble que rescaten, casa per casa, al sector dels Carabancheles; i precisament per la part dels Carabancheles fou per on es combaté durant el dia d'avui. S'ha arribat fins a arrabassar les edificacions situades al lloc conegut per Mataderos. En efecte, s'han ocupat algunes cases més enllà de Mataderos, des de les quals es dominen diverses posicions rebels que ara queden batudes pel nostre foc i, per tant, en crítica situació. També s'ha ocupat el grup escolar «Blasco Ibáñez». Sense comptar les baixes que els rebels han deixat damunt el terreny, quedaren al nostre poder sis morters, quatre metralladores molts fusells i important quantitat de municions.

Pel Parc de l'Oest s'han aconseguit també millors posicions i també han estat causades a l'enemic enormes baixes.

Una altra operació foren precedides de la consegüent i eficaç acció de la nostra artilleria, que ve actuant incansablement i amb heroïsmes des de que s'han aproximat a Madrid les tropes «nacionalistes» de Franco.

Als nostres rengles han arribat un legionari fugit del camp facciós. Des d'algun temps ençà, augmenten les exercicis de l'exèrcit mercenari en proporció esfereïdora. Serà suficient per demostrar-ho, llegir detingudament les diàries informacions dels diversos fronts d'Espanya.

L'aviació lleial ha vigilat durant el dia d'avui. Per aquests fronts propers a Madrid, s'ha sentit el canó, especialment a

primeres hores de la tarda. Aquesta nit solament ens torben la calma els dispars llunyans dels fusells i algunà que altrà explosió als fronts.

La artilleria enemiga no dona mostres de gran activitat. Acabaran per veure clarament que són inútils totes les agressions que puguin cometre a la població civil.

L'enemic insisteix en els seus atacs a Madrid

Madrid, 23. — Continua la tranquil·litat aparent en tots els sectors del front del Centre, i especialment en els més propers a Madrid.

Aquesta matinada l'enemic ha atacat amb alguna violència en els sectors de la part alta de la Moncloa, Ciutat Universitària i Cerro Rojo. Les nostres forces, que romanen vigilants davant qualsevol sorpresa de l'enemic, rebutjaren l'atac i han produït bastantes baixes als facciosos.

Les heroïques milícies republicanes continuen la seva tasca diària de petits avanços per mitjà de cops de mà i tots els dies prenen a l'enemic petites posicions, parapets, trinxeres i en algun sector immobles humils on romanien els facciosos. Aquesta tasca, que no espera ésser apreciada en tot el seu valor, farà que en un termini no gaire llunyà quedi descongestionat algun sector del front de Madrid amb vistes a una operació de gran envergadura.

Els facciosos han sol·licitat reforços de l'estranger i no trigaràn a rebre'ls. Per a llavors, indubtablement es desenrotllarà un atac a base de forces alemanyes i italianes. Les nostres forces estan previngudes davant l'atac dels exèrcits invasors. Es probable que alguns d'aquells reforços arribin massà tard.

ESTRANGER

DARRERES NOTÍCIES

Ha mort el feixista Guillem Aznar

Ciutadans alliberats a Lisboa

Lisboa (4 tarda). — S'han decretat moltes llibertats dels detinguts en motiu de l'explosió de bombes a aquesta ciutat per no haver-hi cap càrrec contra ells.

Hirota ha dimitit del Govern de Toquio

Toquio (4 tarda). — Hirota ha lliurat la dimissió del seu lloc de cap del Gabinet a l'Emperador.

A l'hora de comunicar, no se sap cap dels detalls que l'han impulsat a presentar la dimissió.

Doret cap a Shangai

Hanoi (4 tarda). — L'aviador Doret ha seguit a les 7'35 d'aquest matí el seu vol cap a Shangai.

Goering ha arribat a Roma

Roma (4 tarda). — El ministre italià Goering ha arribat a Roma procedent de Nàpols. Aquest migdia s'ha entrevistat amb Mussolini.

Un feixista menys

París (4 tarda). — Notícies rebudes de Salamanca diuen que ha mort Guillem Aznar,

germà del conegut Agustí. Aquest feixista s'havia donat a conèixer en l'atemptat contra Giménez de Assua. Es va internar en aquella època a París i comparegué per Espanya a l'esclatar el moviment subversiu.

Més detencions a Lisboa

Lisboa (4 tarda). — S'han efectuat nombroses detencions a Lisboa entre els ciutadans deguts a les explosions darreres de bombes.

Darrerament han estat suspeses les mesures de seguretat als vaixells de guerra.

S'ha celebrat una assemblea general de govern. Entre altres coses s'ha acordat donar les gràcies als paletes que arranjaren en 24 hores els desperfectes de Ràdio-Club.

Vaga d'electricistes a Xicago

Xicago (4 tarda). — S'ha declarat una important vaga entre el Sindicat d'Electricistes de Xicago. Han estat tallades nombroses línies, quedant bona part de la ciutat a les fosques.

A més els tranvies no poden funcionar i 7 o 8 ponts elèctrics han estat deixats penjant, interrompent per aquest motiu el tràfic. Els vaguistes demanen augment de salaris i percebre el sou mínim com abans de la crisi.

“Franco, Franquito mío, li deia Primo de Rivera, aquí estoy yo...”

El generalísimo «general bonito», «pitimín» pels quals noms, i alguns altres, és conegut Franco, ha celebrat una intervenció amb un d'aquests periodistes—Armando Bonaventura—que posen la seva ploma al millor postor. El contingut de l'intervenció és nul com el cap del lacai de Hitler. No hi fa res. En reproduïm uns trossos, no tots els que mereixen ésser destacats, a causa del poc espai de què disposem—el necessitem per a coses més interessants.

Comença dient el mercenari de la ploma—portuguès—que: «Sa, excel·lència li demanà el favor d'entrar al seu despatx. Fa la definició del despatx de S. E. i destaca el cap del «Santo Cristo de Limpías», de bronze. En veure's davant d'ell el periodista (?) recorda:

«Recordo la figura militar del Generalíssim, la seva carrera brillant des que fou alumne de l'Acadèmia Militar de Toledo, a la de director de l'Acadèmia Militar de Saragossa, el seu pas a comandant de la Legació Estrangera. Recordo la seva actuació al Marroc i el seu retorn triomfal després d'allò d'Alhucemes, ovacionat com un heroi, per la multitud, entre la qual barrejat am ella el general Primo de Rivera, el seu amic i admirador, li cridava:

«Franco, Franquito mío, aquí estoy yo».

El periodista (?) preguntà: Per què no va reaccionar l'exèrcit després de les eleccions del mes de febrer?

El canalla respon: Quin exèrcit? Si jo l'havia deixat en plena reorganització i no podia tenir en ell la confiança necessària per a una temptativa de tanta importància.

Segurament el general traïdor diu que de tot el que passa en té la culpa la francmaçoneria.

—Per què no ha estat, encara, pres Madrid?—pregunta el portuguès.

—Franco respon que en tenen la culpa els que defensen la capital de la República. Vegeu la resposta:

«Militarment, l'ocupació estava al nostre poder, perquè Madrid no hauria d'haver ofert, sota el punt de vista estrictament militar, cap resistència, per ésser com és, una ciutat oberta».

—Sense dir-ho clarament dona la culpa del seu fracàs davant Madrid d'haver-se desviat cap a Toledo.

«Entre la conquesta de Toledo i la nostra aproximació a la capital, es distancia en un mes, temps suficient perquè Madrid

preparés la seva resistència a costa de l'esforç en homes i material procedents de Llevant. La lluita prengué un altre diferent aspecte. Del nostre costat era encara, com sempre, la guerra militar; del costat dels «rojos» passà a ésser la revolució ajudada i dirigida per agents soviètics. I essent així, com ho és, solament podríem conquistar Madrid destruint-lo pel bombardeig de la nostra artilleria i de la nostra aviació, la qual cosa ens seria relativament fàcil en vista de la superioritat manifesta del nostre material de guerra i dels nostres tècnics.»

Aquesta afirmació no pot fer-la sinó un canalla com Franco. Es que no ha fet tot el possible per anihilar Madrid?

Respecte a la presència d'estrangers en la nostra guerra civil, Franco té la gosadia de dir el que segueix:

«Aquest caràcter internacional, no fou donat per nosaltres, els nacionalistes, sinó pels Governos de Madrid i de Barcelona que s'atragueren al seu costat, després de molts milions de pessetes, aliats de diverses nacionalitats.»

—Diu a continuació, Primo — quin és el seu programa:

—«Volem—diu una Espanya, una, indivisible, sota l'ègida d'un Estat nou, fort, que faci justícia justa de manera que en cap llar espanyola no deixi d'haver-hi llum i a cap obrer li falti el pa. Llitem per una Espanya digna de la seva història, i com més cristiana sigui Espanya, més espanyola serà i més la respectaran els altres pobles.»

I el periodista acaba el seu treball així:

«Hi ha lluita en gairebé totes les llars, i en la vasta planúria castellana, em sembla sentir en un murmurí adolorit la veu del vell cançoner espanyol:

—¡Muertos!... Son los que en dulce paz descansan en la tumba fría.

¡Muertos.. Son los que tienen muerta el alma y viven todavía.»

No volem comentar-ho. Per què?

MARX - ENGELS
MANIFIESTO COMUNISTA
(Texto completo)
Precio: 30 céntimos
Descuento a los corresponsales
Pedidos a EDITORIAL MARXISTA
Baños Nuevos, 16. — BARCELONA
o al C. L. del P. O. U. M.
Ciudadanos, 12 — GIRONA

Homenatge al nostre heroi Joaquim Maurín Organitzat pel P. O. U. M. de Desvalls

Per tal d'homenatjar al fervent lluitador **Joaquim Maurín**, caigut per les bales feixistes, i recordar la seva memòria, es donarà el nom d'aquest màrtir de la llibertat, a un dels carrers més cèntrics del poble. Aquest acte es celebrarà el dia 24, a les 3 de la tarda.

A l'esmentada hora, surtirà del nostre local una manifestació que es traslladarà a descobrir la placa que dona el nom de **Joaquim Maurín**, sota la presidència de les Autoritats locals.

Següidament, tindrà lloc un

GRAN MITING

a la Sala Vella. PARLARAN:

Antònia Adroher

Lluís Coromines

Miquel Martí

Joan Quer

Treballadors tots, sense distinció d'ideologies, escolteu els parlaments vibrants dels fermes defensors de la classe obrera. Camperols, no hi manqueu!

Els «autes de fe» a l'altre costat de la barricada

El feixisme imposa la seva cultura d'opressió, de casta, de privilegi, de fanatisme, d'extermini.

El «Diario Oficial» de la Junta de Burgos concedeix un plaç de quaranta hores per a procedir a la crema de totes les publicacions de caire humà i reivindicatiu.

No podia ocórrer d'altra manera. El feixisme necessita exterminar el més petit vestigi de sentiment justicier i alliberador. L'odi a tot el que faci olor a cultura veritable, a cultura proletària, és ben palès i abundantment constatat.

S'explica que hagi comés el monstruós assassinat del gran Garcia Lorca. Els feixistes han demostrat sempre i arreu, un menyspreu absolut vers els intel·lectuals que, portant-se com a veritables obrers de la intel·ligència, no han vacil·lat en fer causa comuna amb el món dels explotats.

El feixisme no té com a arma el saber, la cultura. La seva raó no és altra que la que prové de la seva força, i no disposa de cap més arma que no sigui aquesta.

Els canons, els tancs, les metralladores, els fusells, els avions, els gasos, són els elements més representatius de la seva cultura.

Posats a destruir, a saquejar, a cometre les salvatjades més irritants i monstruoses, no és estrany que tota l'obra de les Missions Pedagògiques sofreixi també les escomeses criminals. Obra petita i vacil·lant aquella, per la mentalitat esquivada dels encarregats directes de la mateixa. No en

quedarà ni un bri, ni el rastre més insignificant. Tota mostra progressiva i autènticament civilitzadora, serà totalment foragitada de tot el terreny ocupat pels nous bàrbars. Aquelles biblioteques, portadores d'una mica de llum espiritual als més apartats llogarets de l'Espanya feudal, és de comptar que a hores d'ara han experimentat les fúries destructores del feixisme devastador i obscurantista.

Quina joia per l'església de l'altre costat de la barricada! Ara pot desfermar tota la fòbia contra l'escola nacional, l'escola popular, la cultura humanista, el mestre de pensament obert i defensor dels que sofreixen.

Els *autes de fe*, com en els millors temps de la Inquisició. Mentre les fogueres redueixen a cendra les flors escollides de l'enteniment humà, es tornarà a la verinosa feina d'embrutar les consciències infantils, amb descripcions tètriques i esgarrioses. Aquelles narracions efectuades a les escoles de la monarquia per la sinistra figura del capellà trabucaire. Altra volta la tortura criminal causant estralls en les mentalitats incipients.

La cultura del feix en plena eufòria: miseres, repeticions memoristes inacabables, càstics corporals, privacions. Com a conseqüència, insomnis, terror, persones sense ànima, homes-cosa, bèsties de càrrega. Explotació infamant i guerres.

En certa ocasió, vaig escoltar de boca d'un burgès: *per saber cavar, no es necessita tan com volen ensenyar avui les escoles.* Aquell propietari rural, que per cert no havia cavat mai, resumia amb les seves paraules tot el pensament feixista en matèria cultural.

Es la política pedagògica que la Junta de Burgos es proposa seguir en tots els seus punts i comes.

COMENTARIOS LIGEROS

No contraries a la Revolució

Por LAJUM

La sublevación fascista, incubada en los confesionarios, cuartos de banderas y los despachos de contrabandistas y usurers, tuvo la virtud de hacer brotar de lo más íntimo del alma popular el sentimiento revolucionario, como un instinto de defensa propia.

El pueblo español, al producirse el criminal atentado, se vió indefenso por parte de los que tenían en sus manos todos los resortes del poder, del mando y de la fuer-

za, y que se dejaron arrebatar con una inconsciencia e irresponsabilidad tales, dignos de las más severas descalificaciones. En su instinto, pues, de defensa propia, ya que se sentía abandonado, el proletariado español se lanzó a la calle a dar el pecho y a ofrendar su vida, con una espontaneidad y una combatividad insospechadas.

¿Todo este tesoro derrochado de sacrificios y de heroicidades, es en holocausto a algún gobierno que haya existido o en defensa de un régimen que fué? No. No queráis engañarnos ni os engañéis vosotros mismos. Ni los gobiernos que existieron ni los regímenes que fueron, ofrecen la más pequeña garantía al proletariado español. La experiencia que se está padeciendo desde el 19 de Julio es demasiado dura y trágica para pensar en regresos a situaciones políticas que nos condujeron a

la terrible prueba a que se nos está sometiendo. Es demasiada la sangre vertida y son muchas las vidas proletarias inmoladas, para que toleremos que todo ese montón de cadáveres sirva de pedestal para que nuevamente se encumbren los causantes de tanta tragedia, causantes por su insuficiencia, incapacidad o cobardía.

El pueblo español ha ido a la lucha para conquistar su libertad, su dignidad y su derecho. Sola y exclusivamente por todo eso. Y ha ido a la lucha con la convicción profunda de que todo lo que hasta aquí ha existido de organización política y social no le servía para nada.

Los salarios envilecidos; el hambre de los sin trabajo; los niños sin pan y sin abrigo; los desheredados de la fortuna, durmiendo en los soportales o en los bancos de la plaza pública, sin más abrigo que

el relente de la noche que cala los huesos; la ancianidad abandonada a la miseria y a la piedad pública; las hijas de los hogares deshechos, convertidas en carne de prostíbulo; los hombres iluminados por un ideal de humanidad y de justicia, acorralados y perseguidos, agarrados en las mazmorras de reminiscencia inquisitorial, flageladas sus carnes por todos los mártires.

Dejad que el fuego que arde en las entrañas de la tierra, salga por su cauce natural. Si intentáis taponar el cráter, el volcán hará saltar el monte en mil pedazos. Y con él, a los que se han querido subir al mismo a predicarnos el sermón de la montaña.

Mucho cuidado con la Revolución. No la contrariéis.